

1. Inleiding

Wij verstrekken u hierbij een memorandum waarin enkele fiscale aspecten worden behandeld, die bij de aanschaf, het bezit en de verkoop van edelmetalen relevant kunnen zijn. Aan de orde komen aspecten inzake de heffing van de inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting en omzetbelasting. Wij nemen als uitgangspunt dat alle klanten – zowel de natuurlijke personen als rechtspersonen – voor fiscale doeleinden in Nederland zijn gevestigd.

Dit memorandum bevat de volgende paragrafen:

- 1. Inleiding
- 2. Verantwoording
- 3. Fiscale positie van edelmetaal bezittende particulieren
- 4. Fiscale positie van edelmetaal bezittende rechtspersonen
- 5. Btw aspecten van de handel in edelmetaal

In de bijlage bij dit memorandum is een stroomschema opgenomen waarin wij op een overzichtelijke wijze een beknopte weergave hebben gegeven welke paragraaf van toepassing kan zijn op de situatie van de klant voor de heffing van de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting.

2. Verantwoording

Op verzoek van Amsterdamgold.com B.V. hebben wij in de vorm van een memorandum enkele fiscale aspecten behandeld die bij de aanschaf, het bezit en de verkoop van edelmetalen relevant kunnen zijn. Behandeld zijn aspecten inzake de heffing van de vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting en BTW. Andere fiscale aspecten zijn door ons niet beoordeeld.

Onze werkzaamheden betreffen het verstrekken van algemene informatie over deze belastingen en geen op specifieke situaties toegesneden advies. De informatie kan derhalve niet als (specifieke) advisering worden opgevat en is als zodanig ook niet bedoeld. U dient er daarom rekening mee te houden dat de behandelde aspecten in uw situatie (gedeeltelijk) niet van toepassing zijn en andere – niet behandelde – aspecten wel. U kunt dan ook geen rechten ontleen aan de inhoud van dit memorandum. Wij adviseren u derhalve om ter zake deskundig advies in te winnen alvorens u tot transacties besluit.

Tenslotte wijzen wij u er nog op dat wij geen onderzoek hebben ingesteld naar de waarde (ontwikkeling) van edelmetalen en daarover derhalve in dit memorandum geen uitspraken (kunnen) doen. Evenmin hebben wij (wettelijke) toezichtaspecten behandeld.

*PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam,
Postbus 90358, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl*

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Professional Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

3. Fiscale positie van edelmetaal bezittende particulieren

3.1. Inkomstenbelasting

In principe worden bezittingen van edelmetalen (bijvoorbeeld goudstaven, zilverbaren en munten) aangemerkt als zijnde een belegging. Afhankelijk van de hoeveelheid, de aard, de waarde en het gebruik door de bezitter is het mogelijk dat de bezittingen in edelmetalen kunnen worden aangemerkt als een bezitting voor persoonlijke doeleinden. Uitsluitend wanneer de laatste situatie van toepassing is, worden de bezittingen niet als belegging aangemerkt. In dit geval is het aan de Belastingdienst om aannemelijk te maken dat de bezitter de edelmetalen aanhoudt als zijnde een belegging.

Verder kan het bezit van edelmetalen die behoren tot de bezittingen van box 3 onder zeer strikte omstandigheden onder eventuele vrijstellingsregelingen van box 3 vallen. De volgende vrijstellingen zijn te noemen:

- vrijstelling voor voorwerpen van kunst en wetenschap
- vrijstelling voor een verzameling (bijzondere vorm van kunst en wetenschap)

Voor de bepaling of en in welke mate aanspraak kan worden gemaakt op de voor toepassing van box 3 zijnde vrijstellingen, adviseren wij deskundig advies in te winnen. De eventuele toepassing van een vrijstelling wordt bepaald door de specifieke feiten en omstandigheden.

In sommige gevallen kunnen bezittingen in edelmetaal worden aangemerkt als bezitting voor persoonlijke doeleinden of kan gebruik worden gemaakt van een specifieke vrijstelling. Vraag bij uw (fiscaal) adviseur na of deze situatie ook op u van toepassing is.

Aangezien onder 'slechts' zeer specifieke omstandigheden een vrijstelling van toepassing kan zijn, gaan wij hierna in op de (wijze) van belastingheffing in box 3. Vervolgens gaan wij kort in op de belastingheffing in box 1.

3.2. Belastingjaar 2011 – Box 3

Voor het belastingjaar 2011 wordt het belastbare inkomen in box 3 (de rendementsgrondslag) bepaald op basis van een forfaitair rendement, zijnde 4% van de waarde in het economische verkeer van het aan box 3 toerekenbare vermogen (bezittingen minus schulden) aan het begin van het kalenderjaar (peildatum). Indien een particuliere belegger gedurende 2011 overgaat tot de aanschaf van edelmetalen, dan zal deze bezitting niet voor de bepaling van het vermogen op peildatum van 2011 in aanmerking worden genomen, maar voor het eerst op de peildatum van het jaar 2012 (zie ook de volgende paragraaf).

Het forfaitaire rendement wordt belast tegen een tarief van 30%. Daadwerkelijk genoten rendement en gerealiseerde vermogenswinsten worden niet afzonderlijk belast. Effectief wordt over het aan box 3 toerekenbare vermogen 1,2% inkomstenbelasting geheven.

Schulden komen slechts in mindering op de bezittingen voor zover de totale schulden (per belastingplichtige) meer bedragen dan € 2.900. Indien de particuliere belegger een partner heeft als bedoeld in de Wet Inkomstenbelasting 2001 (hierna: "Wet IB 2001"), komen overige schulden slechts in mindering op de bezittingen voor zover deze schulden meer dan € 5.800 bedragen. Van het aldus berekende vermogen wordt per belastingplichtige € 20.785 vrijgesteld (het heffingvrije vermogen). Indien de particuliere belegger of zijn of haar partner het gezag uitoefent over een minderjarig kind, wordt dit heffingvrije vermogen van € 20.785 verhoogd met € 2.779 per minderjarig kind. Voor belastingplichtigen van 65 jaar en ouder wordt onder voorwaarden het heffingvrije vermogen verhoogd met de ouderentoeslag tot maximaal € 27.516. Om in aanmerking te komen voor de ouderentoeslag mag de grondslag sparen en beleggen (zijnde de rendementsgrondslag voor zover die meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen) voor toepassing van de ouderentoeslag niet meer bedragen dan € 275.032.

Fiscale partners kunnen naast de bezittingen en schulden in box 3 ook de in box 3 geldende vrijstellingen aan elkaar overdragen.

Indien de beleggingen een box 3 vermogensbestanddeel vormen, zijn de rente op en kosten van schulden aangegaan ter financiering van de aankoop van de beleggingen niet aftrekbaar. Een eventuele schuld verlaagt wel de rendementsgrondslag van de particuliere belegger in box 3. In het jaar 2011 is eveneens het begrip 'fiscaal partner' gewijzigd. Voor doeleinden van dit memorandum gaan wij hier niet nader op in.

3.3. Belastingjaar 2012 – Box 3

Ook voor het belastingjaar 2012 wordt het belastbare inkomen in box 3 (de rendementsgrondslag) bepaald op basis van een forfaitair rendement, zijnde 4% van de waarde in het economische verkeer van het aan box 3 toerekenbare vermogen (bezittingen minus schulden) aan het begin van het kalenderjaar (peildatum). Indien een particuliere belegger gedurende 2012 overgaat tot de aanschaf van edelmetalen, dan zal deze bezitting niet voor de bepaling van het vermogen op peildatum van 2012 in aanmerking worden genomen, maar voor het eerst op de peildatum van het jaar 2013.

Het forfaitaire rendement wordt belast tegen een tarief van 30%. Daadwerkelijk genoten rendement en gerealiseerde vermogenswinsten worden niet afzonderlijk belast. Effectief wordt over het aan box 3 toerekenbare vermogen 1,2% inkomstenbelasting geheven.

De omvang van de bezittingen minus schulden wordt in overeenstemming met vorig jaar bepaald aan het begin van het jaar. Schulden komen slechts in mindering op de bezittingen voor zover de totale schulden (per belastingplichtige) meer bedragen dan € 2.900. Indien de particuliere belegger een partner heeft als bedoeld in de Wet IB 2001, komen overige schulden slechts in mindering op de bezittingen voor zover deze schulden meer dan € 5.800 bedragen.

Voor het belastingjaar 2012 zijn echter enkele kleine wetswijzigingen aangebracht ten opzichte van het belastingjaar 2011. Van het aldus berekende vermogen wordt per belastingplichtige € 21.139 (2011: € 20.785) vrijgesteld. De mogelijkheid tot verhoging van het heffingvrije vermogen indien de particuliere belegger of zijn of haar partner het gezag uitoefent over een minderjarig kind (kindertoeslag) is met ingang van 1 januari 2012 komen te vervallen.

Voor belastingplichtigen van 65 jaar en ouder wordt onder voorwaarden het heffingvrije vermogen verhoogd met de ouderentoeslag tot maximaal € 27.984 (2011: € 27.516). Om in aanmerking te komen

voor de ouderentoeslag mag de grondslag sparen en beleggen (zijnde de rendementsgrondslag voor zover die meer bedraagt dan het heffingvrije vermogen) voor toepassing van de ouderentoeslag niet meer bedragen dan € 279.708 (2011: € 275.032).

Fiscale partners kunnen naast de bezittingen en schulden in box 3 ook de in box 3 geldende vrijstellingen aan elkaar overdragen.

Indien de beleggingen een box 3 vermogensbestanddeel vormen, zijn de rente op en kosten van schulden aangegaan ter financiering van de aankoop van de beleggingen niet aftrekbaar. Een eventuele schuld verlaagt wel de rendementsgrondslag van de particuliere belegger in box 3.

3.4. Voorbeeld

Van Amsterdamgold.com BV hebben wij de volgende informatie ontvangen met betrekking tot enkele waarden van edelmetalen en munten per 1 januari 2011 (= gelijk aan de waarde per 31 december 2010), gebaseerd op de noteringen die volgens opgaaf van Schöne Edelmetaal BV gelden als slotkoersen in euro's in Nederland, en per 1 januari 2012:

	1 januari 2011	1 januari 2012
Goudprijs per kilo	€ 34.396	€ 38.870
Zilverprijs per kilo	€ 736	€ 690
Prijs 1 troy ounce gouden munt	€ 1.134	€ 1.282
Prijs 1 troy ounce zilveren munt	€ 27,25	€ 25,54

Ter verduidelijking van de bovenstaande informatie hebben wij hieronder een gestileerd voorbeeld opgenomen waarbij de hiervoor gepresenteerde waarden voor edelmetalen en munten die wij van Amsterdamgold.com BV hebben ontvangen als uitgangspunt wordt genomen. In het voorbeeld houden we geen rekening met het heffingvrije vermogen en/of persoonsgebonden aftrek.

Voorbeeld – aangifte inkomstenbelasting 2011: Box 3 Inkomen uit sparen en beleggen.

X (natuurlijk persoon) is een particuliere belegger en heeft belegd in 10 kilo goud.

Voor belastingjaar 2011 is de waarde van deze belegging de waarde van het goud op 1 januari 2011 (peildatum). X neemt het bedrag op peildatum op in zijn aangifte inkomstenbelasting 2011 onder 'Box 3: sparen en beleggen'; 'Bezittingen'; 'Overige bezittingen'. Over dit bedrag (minus het heffingvrije vermogen) wordt een forfaitair rendement van 4% in aanmerking genomen. Afgezien van een persoonsgebonden aftrek, wordt dit rendement belast met 30% inkomstenbelasting.

Cijfermatig kan dit als volgt worden weergegeven:

	Waarde op 01-01-2011
Overige bezittingen	€ 343.960
Waarde peildatum	€ 343.960
Grondslag sparen en beleggen	€ 343.960
Voordeel uit sparen en beleggen:	€ 13.758,40
4% van de grondslag	
Belastbaar inkomen uit sparen en beleggen	€ 13.758,40
Inkomstenbelasting: 30%	€ 4.127,52

3.5. Belastingjaar 2011 en 2012 - Box 1

Indien de beleggingen aan het vermogen van een onderneming (bijvoorbeeld een trader die bedrijfsmatig edelmetalen in-/verkoopt of handelt in edelmetalen met het doel daar winsten mee te behalen) of aan een 'overige werkzaamheid' (bijvoorbeeld in geval van handel met voorkennis) zijn toe te rekenen, worden de inkomsten uit en de vermogenswinsten behaald met de beleggingen belast in box 1 tegen een progressief tarief oplopend tot 52%. Wij adviseren deskundig advies in te winnen voor de vaststelling of er sprake kan zijn van een inkomstenbron in box 1.

De rente over de schulden aangegaan ter financiering van de aankoop van de beleggingen is in beginsel aftrekbaar. Een eventueel negatief resultaat uit de beleggingen in enig jaar, waaronder begrepen een verlies bij vervreemding van de beleggingen alsmede een verlies door afwaardering van de beleggingen bij duurzame waardevermindering, is aftrekbaar tot het bedrag van de investering. Dit kan in mindering worden gebracht op het overige box 1-inkomen in het desbetreffende jaar. Indien en voor zover het totale box 1-inkomen in enig jaar resulteert in een verlies, kan dit verlies in beginsel worden verrekend met de box 1-winsten uit de drie aan het verliesjaar voorafgaande boekjaren en de negen daaropvolgende boekjaren.

4. Fiscale positie van edelmetaal bezittende rechtspersonen

4.1. Belastingjaar 2011 en 2012 - Vennootschapsbelasting

Het is ook mogelijk om in edelmetalen te beleggen middels een rechtspersoon (bijvoorbeeld een besloten vennootschap). In dat geval houdt een particulier een belang in een besloten vennootschap (BV) dat onderworpen is aan de heffing van de vennootschapsbelasting. Wij gaan hierbij niet op de fiscale beleggingsinstelling en de vrijgestelde beleggingsinstelling. Deze vennootschap is de eigenaar van de bezittingen. De inkomsten uit de beleggingen zijn voor deze vennootschappen in beginsel belast.

Beleggingen in edelmetalen kunnen fiscaal worden gewaardeerd op kostprijs dan wel lagere marktwaarde (over het algemeen zijn edelmetalen een homogeen goed waarvoor een actieve markt en daarmee een marktwaarde beschikbaar is). Indien op lagere marktwaarde wordt gewaardeerd, zal een (nog niet daadwerkelijk gerealiseerd) verlies aftrekbaar zijn van de vennootschappelijke winst in enig jaar. Daarnaast zijn verliezen bij vervreemding aftrekbaar.

Onder omstandigheden kan eventueel worden gekozen voor het waarderen van edelmetalen op hogere marktwaarde. In dat geval wordt een (nog niet daadwerkelijk gerealiseerde) winst in aanmerking genomen. Deze winst zal dan in beginsel tot de ondernemingswinst van de vennootschap behoren, waardoor deze winst met vennootschapsbelasting wordt belast.

Overigens, indien in enig jaar voor een bepaalde waarderingsgrondslag wordt gekozen, vereist de fiscale regelgeving dat in opvolgende jaren ook deze waarderingsgrondslag in beginsel wordt gevolgd.

Indien en voor zover de rechtspersoon in enig jaar per saldo een verlies behaalt, kan dit verlies in beginsel worden verrekend met de winsten uit het aan het verliesjaar voorafgaande boekjaar en de negen daaropvolgende boekjaren. Onder omstandigheden is het voor belastingjaren 2011 en 2012 mogelijk deze termijn voor de achterwaartse verliesverrekening van één voorafgaand boekjaar te verlengen tot drie voorafgaande boekjaren. In dat geval wordt de termijn voor de voorwaartse verliesverrekening gereduceerd van negen daaropvolgende boekjaren tot zes daaropvolgende boekjaren.

Het tarief vennootschapsbelasting voor 2012 bedraagt net als in 2011 20% over het belastbare bedrag tot € 200.000 en 25% over het meerdere.

De rente over schulden aangegaan ter financiering van de aankoop van beleggingen in edelmetalen is in beginsel aftrekbaar. Eventuele renteaftrekbeperkingen, bijvoorbeeld op grond van onderkapitalisatieregels ('thin capitalisation rules'), zullen door de belegger en zijn adviseur zelf moeten worden beoordeeld.

Waardeer uw bezittingen in edelmetaal op kostprijs (of lagere marktwaarde) zodat uw ongerealiseerde waardeinstijgingen in uw edelmetaal niet tot de winst worden gerekend. Neem tijdig contact op met (fiscaal) adviseur om uw fiscale positie van uw vennootschap te beoordelen.

5. Btw aspecten van de handel in edelmetaal

Partijen die handelen in goud en andere edelmetalen kunnen te maken krijgen met de btw. Daarvoor is wel noodzakelijk dat zij "ondernemer" zijn voor de btw. Onderstaande regels gelden alleen voor ondernemers. Het ondernemersbegrip in de btw is ruimer dan bij de inkomsten- en vennootschapsbelasting. Ieder (dus niet alleen een rechtspersoon of ander samenwerkingsverband, maar bijvoorbeeld ook een natuurlijke persoon) die geregeld zelfstandig prestaties tegen vergoeding verricht, kan ondernemer zijn voor de btw.

5.1. Vrijstelling voor beleggingsgoud

Bij verkoop van beleggingsgoud door een ondernemer geldt een btw-vrijstelling, waardoor btw-heffing feitelijk niet aan de orde komt. Aldus wil men voorkomen dat de btw heffing een negatieve invloed heeft op de (vaste) goudprijs en zo de internationale concurrentie verstoort. Niet alleen de levering van beleggingsgoud is btw vrijgesteld, maar ook de invoer van beleggingsgoud (afkomstig van buiten de EU), evenals de intracommunautaire verwerving van beleggingsgoud (afkomstig uit een ander EU land dan Nederland). De btw op kosten die betrekking hebben op dit goud is aftrekbaar.

Beleggingsgoud voor de btw is:

- goud, in de vorm van staven of plaatjes met een door de goudmarkten aanvaard gewicht (bijvoorbeeld het broodje goud van 12,5 kg), met een zuiverheid van ten minste 995/1000, al dan niet belichaamd in effecten (met uitzondering van bepaalde kleine staven of plaatjes met een gewicht van ten hoogste 1 gram)
- gouden (beleggings)munten die:
 - een zuiverheid hebben van minstens 900/1000
 - na 1800 zijn geslagen
 - in het land van oorsprong als wettig betaalmiddel fungeren of hebben gefungeerd
 - normaliter verkocht worden voor een prijs die niet hoger is dan 1,8 maal de openmarktwaarde van het in de munten vervatte goud
- bepaalde gouden (beleggings)munten die zijn opgenomen in een lijst die de Europese Commissie jaarlijks publiceert (zie <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:322:0013:0026:NL:PDF>).

De vereiste zuiverheid van het goud brengt mee dat de vrijstelling niet geldt voor goud dat wordt gebruikt voor industriële doeleinden. Gouden verzamelmunten vallen ook niet onder de vrijstelling, tenzij zij voorkomen op de hierboven genoemde lijst van beleggingsmunten van de Europese Commissie.

Voor ondernemers die in beleggingsgoud handelen, gelden ondanks de vrijstelling toch administratieve verplichtingen. Zij moeten aantekening houden van alle transacties met betrekking tot beleggingsgoud waarbij de vergoeding meer dan € 10.000 bedraagt. Daarnaast moet voor deze transacties aan de hand van de administratie vastgesteld kunnen worden wat de identiteit is van de afnemers (bijvoorbeeld aan de hand van kopieën van legitimatiebewijzen). Voor de administratie geldt een bewaarplicht van zeven jaar.

Als u meer dan incidenteel handelt in edelmetaal, bent u ondernemer voor de btw. Of u daadwerkelijk btw moet berekenen en afdragen aan de fiscus, hangt af van het soort edelmetaal dat u verkoopt. Handel in beleggingsgoud is vrijgesteld, zodat u geen btw hoeft af te dragen. Desondanks gelden bepaalde administratieve verplichtingen. Laat uw fiscaal adviseur tijdig uw positie voor de btw bepalen. Maak zo nodig duidelijke afspraken met uw belastinginspecteur om uw administratieve lasten zoveel mogelijk te beperken.

Bij verkoop van beleggingsgoud geldt geen wettelijke verplichting tot het uitreiken van een factuur. Gebeurt dat toch, dan moet op de factuur melding worden gemaakt van de btw-vrijstelling. Daarbij is het van belang de aard van het geleverde goud duidelijk te omschrijven.

5.2. Margeregeling

Handelaren in gebruikte goederen, kunstvoorwerpen, verzamelobjecten en antiquiteiten dragen slechts btw af over hun winstmarge (verschil verkoopprijs exclusief btw en inkoopprijs) en niet over de hele vergoeding. De bedoeling van deze regeling is het voorkomen van dubbele btw-heffing, omdat dergelijke goederen vaak door (bijvoorbeeld) een particulier weer in het handelscircuit worden gebracht.

Deze margeregeling kan ook worden toegepast op alle verkoop van verzamelmunten, tenzij het gaat om munten die als beleggingsgoud moeten worden aangemerkt (dan geldt de vrijstelling zoals behandeld in paragraaf 5.1.).

Voorwaarde voor toepassing van de margeregeling is dat de eventuele btw op de aankoop niet in aftrek wordt gebracht. Dat geldt ook voor de btw die bij invoer wordt geheven. Tot en met 2010 gold bij invoer van (o.a.) voorwerpen van verzameling (waaronder zilveren verzamelmunten uit bijvoorbeeld Canada en de VS) het 6% tarief. Met ingang van 2011 is hierop het algemene btw tarief van 19% van toepassing. Bij toepassing van de margeregeling bij doorverkoop betekent dit een lastenverzwaring voor de handelaar, omdat deze de invoer btw immers niet kan terugvragen aan de fiscus.

Aankoop van zilveren munten is belastingtechnisch voor u als particulier (niet-ondernemer) nog steeds voordeliger dan zilverbaren. Handelaren kunnen zilveren munten onder de gunstige margeregeling aan u verkopen. Bij verkoop van zilverbaren moet de handelaar u echter 19% btw over de volle verkoopprijs berekenen. Deze btw is voor u als particulier een kostenpost, want bij door- of terugverkoop kan u immers zelf geen btw in rekening brengen.